

Povinná četba budoucích politiků

Vladimír Klokočka: Politická reprezentace a volby v demokratických systémech. Aleko, Praha 1991, 220 stran, ISBN 80-85341-11-5.

Na našem knižním trhu stále panuje velký nedostatek odborné politologické literatury, přestože se o politické vědě hovoří stále častěji a zabývá se jí stále víc lidí. Existuje sice dostatek literatury vycházející z osobních zkušeností lidí, kteří se politikou zabývali jako disidenti a po listopadu 1989 se stali politickými činiteli. Avšak zejména studenti politologických oborů postrádají dostatek česky psané teoretické literatury, kterou by mohli použít při svém „klání“ s učiteli. Jedním ze základních stavebních kamenů, na nichž mohou budoucí teoretici a praktici politiky stavět, je kniha profesora Vladimíra Klokočky.

Profesor Klokočka měl možnost svobodně studovat jednotlivé nosné politické systémy. Nyní přednáší na právnické fakultě Univerzity Karlovy a jeho fundované články můžeme číst velice často v Lidových novinách.

Z mála existujících studijních materiálů pro sociálně vědní a ekonomické obory vysokých škol je dobře známá produkce právě nakladatelství Aleko, které v řadě Prameny a nové proudy právní vědy vydalo i knihu profesora Klokočky. Toto dílo je významnější než pouhá skripta, kterými vlastně knihy z nakladatelství Aleko jsou.

Název Politická reprezentace a volby v demokratických systémech plně vystihuje obsah knihy, která se v podstatě skládá ze dvou částí. V prvních pěti kapitolách se autor zabývá teoretickými koncepty pluralistické demokracie, rozebírá úlohu politické reprezentace a dostává se k výběru této reprezentace – k volbám. Nosnou částí knihy je kapitola čtvrtá s názvem Volby jako zdroj politické reprezentace a kapitola pátá – Volební systémy. Je to opravdu školní text o volbách a jejich teoretický rozbor by si měl prostudovat skutečně každý student, který se jen „ofe“ o politickou vědu, zejména o ústavní právo. Tyto dvě kapitoly stačí jako základ pro pochopení principu voleb a zejména tolik diskutovaného problému poměrného a většinového systému.

Obrovským kladem knihy je, že teorie popsaná na prvních pětadevadesáti stránkách je na dalších sto dvaceti stranách rozebrána na praktických příkladech. Jsou tu podrobně popsány politické systémy Spojených států amerických, Velké Británie, Spolkové republiky Německo, Francouzské republiky a Italské republiky. Vždy je kladen důraz na volební systém. Každá kapitola má oddíly: Politická struktura, Volební systém a Systém rozdělování mandátů. Čtenář (student) má tedy možnost okamžité aplikace získaných vědomostí na základní typy politických systémů, jejichž modifikace se staly základem politického uspořádání většiny režimů světa. Kapitoly o těchto systémech jsou doplněny historickými údaji a dalšími teoretickými podrobnostmi.

Pokud člověk prostuduje knihu skutečně pečlivě a podrobně, získá velice dobrý základ pro četbu dalších prací. Jako vhodná se mi zdá zejména pro studenty prvních ročníků práv a sociálních věd, protože kniha sama o sobě představuje ucelený souhrn vědomostí, který není třeba doplňovat vedlejšími studiem (pokud se dané problematice nechceme věnovat podrobně).

Soubor teoretických a praktických poznatků profesora Klokočky převyšuje však rámec studijního textu pro vysokoškoláky. Měli by si ho přečíst také novináři a politici zabývající se tvorbou nového českého státu. Zejména novinářům může přijít vhod, protože termíny, které často politici používají a které nejsou tak jasné, jsou v této knize vysvětleny. Možná by byl ne jeden politik dopaden při neznalosti nebo chybné interpretaci toho či onoho termínu. Často se také politici a novináři ohánějí odvoláním na evropské kořeny demokracie: „Na Západě to dělají takhle...“ Mnozí by byli překvapeni po přečtení kapitol o fungování politického systému ve Velké Británii či ve Spojených státech ame-

rických. V naší veřejnosti panují také zkreslené názory o situaci v politickém systému Spolkové republiky Německo. V Klokočkově knize najdeme dokonce i stručný historický přehled, jak se vytvářela německá politická scéna. Mnohým by studium této krátké, ale hutné kapitoly vyrazilo argumenty z ruky, mnohým by je naopak dodalo.

V tiráži knihy je uvedeno, že tato publikace neprošla jazykovou ani redakční úpravou. Je to škoda, alespoň korektury vysázeného textu se mohly udělat, protože množství chyb (hlavně vynechané a přebývající litery) je skutečně rušivé. Na jedné stránce jsem našel dokonce šest chyb. Pro vydavatele by možná stála za úvahu i úprava redakční, protože složitost souvětí je někdy na úkor srozumitelnosti textu. Občas je také ve stavbě vět a ve slovní zásobě znát, že autor žil delší dobu v zahraničí.

Vakuum dobrých studijních textů se v oblasti politické vědy začíná pomalu zaplňovat. Publikace profesora Vladimíra Klokočky patří mezi to nejlepší, co bylo studentům (a nejen jim) v současné době nabídnuto.

Martin Ehl